II

(Neleģislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) 2022/2246

(2022. gada 15. novembris),

ar ko attiecībā uz briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimību groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII un IX pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ([1]), un jo īpaši tās 23.a panta j) un m) punktu,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 999/2001 ir izklāstīti noteikumi transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai Savienībā. Tā attiecas uz dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu un laišanu tirgū un dažos konkrētos gadījumos – uz to eksportu. Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII pielikumā paredzēti Savienības iekšējās tirdzniecības noteikumi, bet tās IX pielikumā – noteikumi par importu Savienībā. Tā cita starpā paredz, ka transmisīvās sūkļveida encefalopātijas uzliesmojumu gadījumā ir jāpieņem drošības pasākumi.

(2) Hroniskās novājēšanas slimība ir infekcioza transmisīvā sūkļveida encefalopātija, ar ko slimo briežu dzimtas dzīvnieki un kura tādējādi var traucēt tirdzniecību un importu Savienībā un eksportu uz trešām valstīm.

(3) Norvēģija 2016. gada 1. aprīlī informēja Komisiju par pirmo hroniskās novājēšanas slimības gadījumu, kas bija apstiprināts šīs valsts teritorijā kādam savvaļas ziemeļbriedim. Tā bija pirmā reize, kad šī slimība konstatēta Eiropā, un tas bija pasaulē pirmais dabīgais ziemeļbriežu saslimšanas gadījums. No dienas, kad bija apstiprināts pirmais gadījums, līdz 2021. gada oktobrim Norvēģijā ik gadu tika apstiprināts vismaz viens gadījums, bet kopā – trīsdesmit viens gadījums: divdesmit gadījumi savvaļas ziemeļbriežu, divi – staltbriežu un deviņi – aļņu populācijā.

(4) 2016. gada 11. jūlijā Norvēģija pieņēma pasākumu, ar kuru, neskarot īpašas atkāpes, aizliedza dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku eksportu no Norvēģijas.

(5) Hroniskās novājēšanas slimība ir infekcijas slimība, tāpēc pastāv risks, ka tā var izplatīties citās briežu dzimtas dzīvnieku populācijās un citos reģionos Savienībā, kā arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas ("EBTA") valstīs. Tāpēc tika pieņemts Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1918 ([2]). Tas aizliedza dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošanu no Norvēģijas uz Savienību un paredzēja īpašas atkāpes.

([1]) OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1918 (2016. gada 28. oktobris) par dažiem drošības pasākumiem attiecībā uz hronisko novājēšanas slimību (OV L 296, 1.11.2016., 21. lpp.).

(6) 2016. gada 2. decembrī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde ("*EFSA*") pieņēma zinātnisko atzinumu par briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimību ("2016. gada *EFSA* atzinums") ([3]). Tajā pausts ieteikums briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības programmu trīs gadu garumā īstenot Igaunijā, Somijā, Islandē, Latvijā, Lietuvā, Norvēģijā, Polijā un Zviedrijā, proti, valstīs ar ziemeļbriežu vai aļņu populāciju vai kurās ir abas populācijas un kuras ir dalībvalstis un EBTA valstis, nolūkā atklāt un aplēst minētās slimības prevalenci un ģeogrāfisko izplatību. Turklāt 2016. gada *EFSA* atzinumā secināts, ka visticamākais hroniskās novājēšanas slimības ievazāšanas un izplatīšanās ceļš bija dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana, un tajā uzsvērts, ka šīs slimības ievazāšanas iespējamību vairoja tāda dabīga briežu dzimtas dzīvnieku urīna izmantošana, kas paredzēts dzīvnieku pievilināšanai. Tāpēc atzinumā bija ieteikts pēc iespējas ierobežot dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošanu un pārtraukt no šādiem dzīvniekiem iegūta urīna izmantošanu dzīvnieku pievilināšanai.

(7) Pēc 2016. gada *EFSA* atzinuma pieņemšanas, lai paredzētu trīs gadus ilgu briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības programmu, ar Komisijas Regulu (ES) 2017/1972 ([4]) tika grozīts Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikums, savukārt ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2181 ([5]) līdz 2020. gada beigām tika pagarināts Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1918 darbības termiņš ar mērķi turpināt aizsardzības pasākumu piemērošanu līdz minētās trīs gadu uzraudzības programmas beigām. Ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2181 līdztekus aizsardzības pasākumiem tika noteikti arī aizliegumi un ierobežojumi attiecībā uz briežu dzimtas dzīvnieku urīnu, kas paredzēts dzīvnieku pievilināšanai.

(8) Somija 2018. gadā konstatēja pirmo hroniskās novājēšanas slimības gadījumu Savienībā un vēl vienu šādu gadījumu – 2020. gada novembrī. 2019. gadā Zviedrija konstatēja trīs hroniskās novājēšanas slimības gadījumus un 2020. gada septembrī – vēl vienu. Visi minētās slimības gadījumi, kas konstatēti Somijā un Zviedrijā, tika apstiprināti, trīs gadu garumā īstenojot briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības programmu, un tie tika konstatēti savvaļas aļņiem.

(9) 2019. gada 11. novembrī *EFSA* publicēja zinātnisko atzinumu *Update on chronic wasting disease (CWD) III* ([6]) (2019. gada *EFSA* atzinums), kurā Komisijai sniedza dažādus ieteikumus, arī par riska faktoriem, kas var veicināt šīs slimības izplatīšanos Savienībā.

(10) Ņemot vērā to, ka Norvēģijā, Somijā un Zviedrijā ir konstatēti jauni hroniskās novājēšanas slimības gadījumi un ka bija vajadzīgs vairāk laika, lai izanalizētu 2019. gada *EFSA* atzinumā sniegtos ieteikumus, kamēr nav veikts uzraudzības programmas rezultātu zinātniskais novērtējums, Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1918 piemērošanas periods ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/2167 ([7]) tika atkal pagarināts, šoreiz līdz 2022. gada 31. decembrim, lai atspoguļotu jaunākos apstiprinātos hroniskās novājēšanas slimības gadījumus Somijā un Zviedrijā.

(11) Ņemot vērā to, ka kopš 2016. gada noris Īstenošanas lēmumā (ES) 2016/1918 paredzēto aizsardzības pasākumu piemērošana, ka jaunākā hroniskās novājēšanas slimības epidemioloģiskā situācija neliecina, ka šī slimība varētu drīzumā tikt izskausta, ka juridiski būtu nelietderīgi, balstoties uz Regulas (EK) Nr. 999/2001 4. pantu, vēlreiz pagarināt aizsardzības pasākumu piemērošanas termiņu, un ka, lai nepieļautu hroniskās novājēšanas slimības tālāku izplatīšanos Savienībā un EBTA valstīs, pasākumus tomēr būtu jāturpina piemērot, Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII un IX pielikums būtu jāgroza, tajos iekļaujot pasākumus, kas patlaban noteikti Īstenošanas lēmumā (ES) 2016/1918 un ko pēc vajadzības var pielāgot, lai ņemtu vērā hroniskās novājēšanas slimības gadījumus, kas apstiprināti Somijā un Zviedrijā.

([3]) *EFSA Journal* 2017;15(1):4667.

([4]) Komisijas Regula (ES) 2017/1972 (2017. gada 30. oktobris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 I un III pielikumu groza attiecībā uz briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības programmu Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā, Somijā un Zviedrijā un atceļ Komisijas Lēmumu 2007/182/EK (OV L 281, 31.10.2017., 14. lpp.).

([5]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2181 (2017. gada 21. novembris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2016/1918 par dažiem drošības pasākumiem attiecībā uz hronisko novājēšanas slimību (OV L 307, 23.11.2017., 58. lpp.).

([6]) *EFSA Journal* 2019;17(11)5863.

([7]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/2167 (2020. gada 17. decembris), ar ko nolūkā pagarināt tā piemērošanas termiņu groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2016/1918 par dažiem drošības pasākumiem attiecībā uz hronisko novājēšanas slimību (OV L 431, 21.12.2020., 70. lpp.).

(12) Tāpēc, pamatojoties uz 2016. un 2019. gada *EFSA* atzinumos paustajiem secinājumiem, aizliegums dzīvus briežu dzimtas dzīvniekus pārvietot no Norvēģijas uz Savienību ir jāsaglabā. Praktisku apsvērumu dēļ šo aizliegumu būtu jāturpina piemērot tiem dzīviem briežu dzimtas dzīvniekiem, kuru tiek pārvietoti sakarā ar cilvēka darbību, bet ne savvaļas briežu dzimtas dzīvniekiem, kuri Norvēģijas robežu šķērso bez cilvēka iejaukšanās. Būtu jānosaka īpašas atkāpes no minētā aizlieguma, lai atļautu noteiktus dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietojumus no Norvēģijas uz Savienību, tai skaitā daļēji pieradinātu ziemeļbriežu sezonālo pārrobežu ganīšanos un šādu ziemeļbriežu pārvietošanu saistībā ar kultūras vai sporta pasākumiem Zviedrijā. Tomēr dzīvnieku veselības riska dēļ, ko rada ar minētajām atkāpēm atļautā pārvietošana, jo īpaši attiecībā uz vides piesārņojumu ar hroniskās novājēšanas slimības prioniem galamērķa apgabalos, šāda pārvietošana būtu jāatļauj tikai no noteiktiem Somijas un Zviedrijas apgabaliem, bet dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no šiem apgabaliem, neskarot īpašās atkāpes, arī turpmāk būtu jāaizliedz.

(13) Ņemot vērā to, ka hroniskās novājēšanas slimība tagad ir apstiprināta divās dalībvalstīs, un pamatojoties uz 2016. un 2019. gada *EFSA* atzinumos paustajiem secinājumiem par riska faktoriem, kas var veicināt šīs slimības izplatīšanos Savienībā, ir jāparedz aizliegums dzīvus briežu dzimtas dzīvniekus pārvietot no dalībvalsts, ko skārusi minētā slimība, uz pārējām dalībvalstīm. Praktisku apsvērumu dēļ šis aizliegums būtu jāpiemēro tiem dzīviem briežu dzimtas dzīvniekiem, kuri tiek pārvietoti sakarā ar cilvēka darbību, bet ne savvaļas briežu dzimtas dzīvniekiem, kuri pārvietojas bez cilvēka iejaukšanās. Būtu jānosaka īpašas atkāpes no minētā aizlieguma, lai atļautu noteiktus dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietojumus no attiecīgās dalībvalsts, ko skārusi hroniskās novājēšanas slimība, tai skaitā ar mērķi nodrošināt vērtīgu briežu dzimtas dzīvnieku ģenētisko resursu drošu pieejamību un valorizāciju starp attiecīgajām dalībvalstīm.

(14) Aizliegums importēt urīnu, kas paredzēts dzīvnieku pievilināšanai un iegūts no briežu dzimtas dzīvniekiem, kuru izcelsme ir Norvēģijā, un aizliegums šādu urīnu pārvietot būtu jāsaglabā. Būtu jāaizliedz arī tāda urīna pārvietošana, kas paredzēts dzīvnieku pievilināšanai un iegūts no briežu dzimtas dzīvniekiem, kuru izcelsme ir dalībvalstīs, kurās apstiprināti hroniskās novājēšanas slimības gadījumi.

(15) Tāpēc Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII un IX pielikums būtu attiecīgi jāgroza.

(16) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII un IX pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 15. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 999/2001 VIII un IX pielikumu groza šādi:

1) regulas VIII pielikumu groza šādi:

a) A nodaļu groza šādi:

i) B iedaļu svītro;

ii) pievieno šādu C iedaļu:

"C IEDAĻA

Nosacījumi attiecībā uz briežu dzimtas dzīvniekiem

1. Dalībvalstu un tajās saistībā ar hroniskās novājēšanas slimību izveidoto apgabalu saraksts

1.1. Dalībvalstis, kurās apstiprināti hroniskās novājēšanas slimības gadījumi:

a) Somija

b) Zviedrija

1.2. Somijas un Zviedrijas apgabali, kuri ir noteikti saistībā ar hroniskās novājēšanas slimības risku, kas saistīts ar dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu tradicionālo pārrobežu pārvietošanu uz Norvēģiju un no tās:

a) Somijā: apgabals, kas atrodas starp Norvēģijas–Somijas robežu un Norvēģijas–Somijas ziemeļbriežu žogu;

b) Zviedrijā:

— Norbotenas lēne,

— Vesterbotenas lēne,

— Jemtlandes lēne,

— Vesternorlandes lēne,

— Dālarnas lēnes Elvdālenas pašvaldība,

— Jēvleborjas lēnes Nūrdanstīgas, Hudiksvallas un Sēderhamnas pašvaldība.

2. Dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no Norvēģijas uz Savienību

2.1. Dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no Norvēģijas uz Savienību ir aizliegta.

2.2. Atkāpjoties no 2.1. punkta, ir atļauta šāda dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana:

a) ar nosacījumu, ka Zviedrijas kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz 1.2. punkta b) apakšpunktā minētajiem Zviedrijas apgabaliem sezonālās ganīšanās ietvaros;

b) ar nosacījumu, ka Zviedrijas kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz 1.2. punkta b) apakšpunktā minētajiem Zviedrijas apgabaliem pēc sezonālās ganīšanās Norvēģijā;

c) dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz 1.2. punkta a) apakšpunktā minētajiem Somijas apgabaliem sezonālās ganīšanās ietvaros;

d) tādu dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz Somiju, kuri ganījušies apgabalā starp Norvēģijas–Somijas robežu un Norvēģijas–Somijas ziemeļbriežu žogu;

e) ar nosacījumu, ka galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no Norvēģijas uz Zviedriju vai Somiju tūlītējai nokaušanai;

f) ar nosacījumu, ka Zviedrijas kompetentā iestāde katram šādam sūtījumam dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz 1.2. punkta b) apakšpunktā minētajiem Zviedrijas apgabaliem sporta vai kultūras pasākumiem;

g) ar nosacījumu, ka Zviedrijas kompetentā iestāde katram šādam sūtījumam dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu, daļēji pieradinātu ziemeļbriežu pārvietošana no Norvēģijas uz 1.2. punkta b) apakšpunktā minētajiem Zviedrijas apgabaliem pēc dalības sporta vai kultūras pasākumos Norvēģijā;

h) ar nosacījumu, ka tranzīta dalībvalsts kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku tranzīts no Norvēģijas uz Norvēģiju caur Zviedriju vai Somiju.

3. Dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no tādiem Somijas un Zviedrijas apgabaliem, kuros notiek daļēji pieradinātu ziemeļbriežu tradicionālā pārrobežu pārvietošana uz Norvēģiju un no tās

3.1. Dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no 1.2. punktā minētajiem apgabaliem ir aizliegta.

3.2. Atkāpjoties no 3.1. punkta, ir atļauta šāda dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no 1.2. punktā minētajiem apgabaliem:

a) ar nosacījumu, ka Norvēģijas kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana uz Norvēģiju;

b) ar nosacījumu, ka galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana tūlītējai nokaušanai Somijā vai Zviedrijā;

c) ar nosacījumu, ka Somijas kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu meža ziemeļbriežu pārvietošana uz Somiju no 1.2. punkta b) apakšpunktā minētajiem Zviedrijas apgabaliem;

d) ar nosacījumu, ka Zviedrijas kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no norobežota objekta, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/429 (*) 4. panta 48. punktā un kas atrodas apgabalā, kurš norādīts šā pielikuma 1.2. punkta b) apakšpunktā, uz norobežotu objektu, kas definēts Regulas (ES) 2016/429 4. panta 48. punktā, Zviedrijā.

4. Dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no dalībvalsts, kurā apstiprināta hroniskās novājēšanas slimība

4.1. Neskarot 3. punkta noteikumus, dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no 1.1. punktā minētās dalībvalsts uz citām dalībvalstīm ir aizliegta.

4.2. Atkāpjoties no 4.1. punkta, ir atļauta šāda dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no 1.1. punktā minētās dalībvalsts:

a) dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana tiešai nokaušanai citā dalībvalstī, kas minēta 1.1. punktā, vai Norvēģijā;

b) ar nosacījumu, ka galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana, kas paredzēta citiem mērķiem, nevis tūlītējai nokaušanai citā dalībvalstī, kura minēta 1.1. punktā, vai Norvēģijā;

c) ar nosacījumu, ka galamērķa kompetentā iestāde šādai pārvietošanai dod iepriekšēju rakstisku piekrišanu: dzīvu briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošana no norobežota objekta, kas definēts Regulas (ES) 2016/429 4. panta 48. punktā, uz norobežotu objektu, kas definēts Regulas (ES) 2016/429 4. panta 48. punktā, citā dalībvalstī.";

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.).

b) C nodaļā pievieno šādu C iedaļu:

"C IEDAĻA

Dzīvnieku pievilināšanai paredzēts urīns no briežu dzimtas dzīvniekiem

1. Savienībā aizliegts ievest sūtījumus ar dzīvnieku pievilināšanai paredzētu urīnu, kas iegūts no briežu dzimtas dzīvniekiem, kuru izcelsme ir Norvēģijā.

2. Aizliegts ražot, laist tirgū un izmantot dzīvnieku pievilināšanai paredzētu urīnu, kas iegūts no briežu dzimtas dzīvniekiem, kuru izcelsme ir A nodaļas C iedaļas 1.1. punktā minētajās dalībvalstīs.";

2) regulas IX pielikuma F nodaļā pievieno šādu 3. punktu:

"3. Savienībā aizliegts importēt dzīvnieku pievilināšanai paredzētu urīnu, kas iegūts no briežu dzimtas dzīvniekiem."